

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ДОБРО ДОШЛИ
ДРАГИ БРУЦОШИ

КАКО СЕ СТУДИРА – ВОДИЧ КРОЗ ОБАВЕЗЕ ЈЕДНОГ СТУДЕНТА –

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
UNIVERSITY OF EAST SARAJEVO

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
ОДЈЕЉЕЊЕ БИЈЕЉИНА

UNIVERZITET U ISTOČNOM SARAJEVU

PRAVNI FAKULTET
ODJELJENJE BIJELJINA

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

ПЕДАГОШКИ
ФАКУЛТЕТ

UNIVERZITET U ISTOČNOM SARAJEVU

PEDAGOŠKI
FAKULTET

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

ФАКУЛТЕТ
ПОСЛОВНЕ ЕКОНОМИЈЕ

UNIVERZITET U ISTOČNOM SARAJEVU

FAKULTET
POSLOVNE EKONOMIJE

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
ОДЈЕЉЕЊЕ БИЈЕЉИНА

UNIVERZITET U ISTOČNOM SARAJEVU

PRAVNI FAKULTET
ODJELJENJE BIJELJINA

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
ОДЈЕЉЕЊЕ БИЈЕЉИНА

UNIVERZITET U ISTOČNOM SARAJEVU

POJOPRIVREDNI FAKULTET
ODJELJENJE BIJELJINA

КАКО СЕ СТУДИРА

– ВОДИЧ КРОЗ ОБАВЕЗЕ ЈЕДНОГ СТУДЕНТА –

КОЈЕ СУ МОЈЕ ОБАВЕЗЕ НА ФАКУЛТЕТУ?

Студент је **обавезан да похађа** предавања, вјежбе, семинаре и остале видове наставе. Присуство свим видовима наставе обавезно је за студента и о њему воде евиденцију одговорни наставници и сарадници и сам студент, на основу које студент по одслушаном семестру **добива потпис** од предметног наставника (редовни професор, ванредни професор или доцент) и сарадника (виши асистент или асистент).

У току семестра студент **може одсуствовати највише 20 %** од укупног фонда сати за сваки облик наставе по једном предмету. Студент који изостане са наставе **више од 20 %** од укупног фонда сати у току семестра **неће добити потпис**. Само у изузетним и оправданим случајевима, студенту којем недостаје потпис, декан може одобрити овјеру претходног и упис наредног семестра, на захтјев студента.

Овјера и упис семестра

Након одслушаних предавања и вјежби које су планиране за један семестар студент је дужан да прикупи потписе професора и асистената као доказ да је испунио обавезу присуства предавањима и вјежбама. Студентска служба оглашава термине за овјеру семестра и упис наредног. Студент је дужан да изврши овјеру и упис у датом року тако што попуни обрасце и изврши уплату за овјеру семестра (уплата зависи од статуса студента). Студентска служба својом овјером потврђује да је студент испунио своје обавезе и да може похађати наредни семестар. Према томе, **овјерава се** претходни семестар, а **уписује се** наредни семестар.

Студент је дужан да прати **ОБАВЈЕШТЕЊА** на интернет страници факултета и огласним плочама.

КАКО СЕ СТУДИРА

– ВОДИЧ КРОЗ ОБАВЕЗЕ ЈЕДНОГ СТУДЕНТА –

КАКО И КАДА МОГУ ДА ПОЛАЖЕМ ИСПИТЕ?

Испити се полажу у законом прописаним **испитним роковима**, а то су: јануарско-фебруарски, априлски, јунско-јулски, септембарски и октобарски. Јануарско-фебруарски, јунско-јулски и септембарски испитни рокови садрже по два испитна термина, и студенти имају право да полажу испите у оба испитна термина. Априлски и октобарски испитни рокови садрже само по један испитни термин.

Испит може да се полаже после **одслушане наставе** из тог предмета, и уредно **пријављеног** испита. Такође, за неке испите, додатно је потребно да су претходно положени поједини испити (тзв. **условљеност**). Преглед условљености полагања испита из предмета на првом циклусу студија доступан је на страници Правног факултета:

<https://www.pravni.ues.rs.ba/Download/Uslovljenost%20polaganja%20ispita.pdf>

КАКО СЕ ПРИЈАВЉУЈЕ ИСПИТ?

Испит се пријављује електронским путем (**Студентски Инфо киоск**).

Да бисте били у могућности да се користите услугом електронске пријаве испита „**Студентски Инфо киоск**“, дужни сте да се региструјете на следећи начин:

1. На претраживачу укуцајте *infokiosk.unssa.rs.ba*;
2. Одаберите Ваш факултет (Правни факултет);
3. Унесите број индекса, и при првом пријављивању на мјесто лозинке укуцајте матични број;
4. Унесите исправну *e-mail* адресу и лозинку којом желите убудуће да се користите приликом пријављивања на Ваш налог;
5. Пријавите се на Вашу електронску пошту коју сте навели, и отворите везу (линк) који сте добили (уколико нема аутоматске поруке за регистрацију, погледајте нежељену пошту – *Spam*);
6. После потврђивања линка, пријавите се помоћу броја индекса и лозинке коју сте одабрали. Уколико наиђете на проблеме током електронског пријављивања, обратите се у Студентску службу.

КАКО СЕ СТУДИРА

– ВОДИЧ КРОЗ ОБАВЕЗЕ ЈЕДНОГ СТУДЕНТА –

КАКО СЕ ПРИЈАВЉУЈЕ ИСПИТ? (наставак)

На Инфо киоску у могућности сте да видите информације о личним подацима, преглед положених испита, преглед излазака на испите и записнике за испите. Сваки студент може да види само записнике за испите које је пријавио, а не и записнике са других предмета. Уколико нисте у могућности да видите записник испита, или имате потешкоћа приликом пријављивања, јавите се у Студентску службу.

Да бисте пријавили испит, потребно је да претходно извршите уплату за пријаву испита:

ПРИМАЛАЦ: Правни факултет Пале	БУЏЕТСКА ОРГАНИЗАЦИЈА: 1251011
БРОЈ ЖИРО РАЧУНА: 5620998095059834	ПОЗИВ НА БРОЈ: 0000000411
ВРСТА ПРИХОДА: 722512	СВРХА ДОЗНАКЕ: Пријава испита
ОПШТИНА: 089	ИЗНОС: 2,00 КМ (за прва три пријављивања истог испита)

Сваки студент све уплате врши на жиро рачун факултета и **искључиво навођењем свога ЈМБГ-а**.

Студент је обавезан да пријави испит **најкасније** 48 сати, односно 2 (два) дана прије термина одржавања испита. Уколико је испит заказан за понедељак, крајњи рок за пријаву испита је претходни петак до 14 часова.

Ванредна пријава испита могућа је од 14.01 часова (одмах након истека редовне пријаве испита) и траје наредна 24 сата, тачније до 14.00 часова – дан прије одржавања испита.

Уколико је испит заказан за понедељак, крајњи рок за редовну пријаву истог биће петак до 14.00 часова. Рок за ванредну пријаву почиње тећи у петак од 14.01 часова и траје до суботе до 14.00 часова.

Студент који пријави испит у ванредном року за пријаву испита дужан је на дан испита донијети уплатницу од 30,00 КМ.

КАКО СЕ СТУДИРА

– ВОДИЧ КРОЗ ОБАВЕЗЕ ЈЕДНОГ СТУДЕНТА –

КАД МОГУ УПИСАТИ НАРЕДНУ АКАДЕМСКУ ГОДИНУ?

Студент може уписати наредну академску годину након што је **овјерио** оба семестра текуће академске године и **положио** одговарајући број испита. Право уписа у наредну годину студија имају студенти који преносе највише 15 ECTS бодова, без обзира на то колико је предмета исказано бројем бодова који се преносе, или који преносе највише два предмета, без обзира на то колико бодова носе предмети који се преносе. Ова могућност прописана је за упис у наредне двије академске године (2021/2022. и 2022/2023.). Послије тога, за упис у наредну годину студија, почев од 2023/2024. академске године, биће потребно да студент оствари најмање 45 ECTS бодова.

Врло је важно да студенти прате обавјештења и поштују наведене рокове.

ШТА АКО НЕ ИСПУНИМ УСЛОВЕ ЗА УПИС НАРЕДНЕ ГОДИНЕ?

Студент који није испунио услове за упис наредне академске године поново уписује годину (**обнова године**).

Студент који је обновио годину може да упише тзв. **колизију**.

ШТА ЈЕ КОЛИЗИЈА?

Уколико студент није положио довољан број испита за прелазак у наредну годину студија, могуће је да приликом обнове студијске године слуша и полаже одређен број предмета из наредне године, у зависности од броја стечених ECTS бодова из године коју обнавља. Потребно је да испити из наредне године (на колизији) нису условљени неким од неположених испита из обновљене године.

ПРВА ГОДИНА СТУДИЈА							
Шифра предмета	Назив предмета	Статус: обавезни или изборни (О/И)	Условљени предмети	Семестар (З/Љ)	Фонд часова (седмични)		ECTS бодови
					П	В	
ПФ-1-1-001	Теорија државе	О	Није условљено	Зимски (З)	3	2	8
ПФ-1-1-002	Национална правна историја	О	Није условљено		3	2	7
ПФ-1-1-003	Римско право	О	Није условљено		4	2	8
ПФ-1-1-004	Социологија	О	Није условљено		3	1	7
ПФ-1-2-001	Теорија права	О	Теорија државе	Љетни (Љ)	3	2	7
ПФ-1-2-005	Општа правна историја	О	Није условљено		3	2	6
ПФ-1-2-006	Увод у грађанско право	О	Није условљено		3	2	7
ПФ-1-2-007	Основи економије	О	Није условљено		3	1	6
ПФ-1-2-008	Енглески језик	О	Није условљено		3	1	4
УКУПНО:					28	15	60
НАПОМЕНА: Студенти који у средњој школи нису имали предмет Латински језик, не могу полагати ниједан испит на I години студија прије него што положи испит из предмета Латински језик.							

ДРУГА ГОДИНА СТУДИЈА							
Шифра предмета	Назив предмета	Статус: обавезни или изборни (О/И)	Условљени предмети	Семестар (З/Љ)	Фонд часова (седмични)		ECTS бодови
					П	В	
ПФ-1-3-009	Стварно право	О	Увод у грађанско право	Зимски (З)	3	2	7
ПФ-1-3-010	Кривично право I	О	Теорија права		3	2	8
Пф-1-3-011	Породично право	О	Увод у грађанско право; Римско право		3	2	6
ПФ-1-3-012	Уставно право I	О	Теорија права		3	2	6
ПФ-1-3-013	Енглески језик II	О	Енглески језик		3	1	3
ПФ-1-4-012	Уставно право II	О	Уставно право I	Љетни (Љ)	3	2	7
ПФ-1-4-014	Кривично право II	О	Кривично право I		3	2	8
ПФ-1-4-015	Економска политика и европске интеграције	О	Основи економије		3	1	7
ПФ-1-4-016	Насљедно право	О	Увод у грађанско право		4	2	8
УКУПНО:					28	16	60

КАКО СЕ СТУДИРА

– ВОДИЧ КРОЗ ОБАВЕЗЕ ЈЕДНОГ СТУДЕНТА –

ДА ЛИ СЕ СТУДЕНТИ ИШТА ПИТАЈУ?

Студенти су организовани у **Савез студената Правног факултета „Правник“**, који има своје канцеларије у просторијама факултета (како у сједишту на Палама, тако и у Одјељењу ван сједишта у Бијељини) и у **Студентски парламент Универзитета у Источном Сарајеву**.

Студенти учествују у раду највишег факултетског академског тијела, **Наставно-научног вијећа**, о чему се можете распитати у Савезу студената.

Студенти оцјењују квалитет студија на Правном факултету кроз **анонимну студентску електронску анкету**, чији су резултати доступни по њеном окончању за сваки семестар.

КОЈЕ СУ ДОДАТНЕ МОГУЋНОСТИ ЗА УСАВРШАВАЊЕ?

Студенти могу да се посвете и **ваннаставним** активностима и да се укључе у рад Бесједничке секције, чији чланови учествују на многим такмичењима у земљи и региону, гдје по правилу освајају прве награде, и Дебатног клуба.

Посљедњих година, наши студенти се успјешно такмиче и у симулованом суђењу са студентима осталих правних факултета, што их чини спремнијим за каснију правну праксу. Студенти који учествују у ваннаставним активностима по правилу лакше долазе до посла због остварених познанстава и стеченог искуства.

Правни факултет је лидер у региону по броју различитих облика студентске праксе. Бројне правне клинике, гостовања страних предавача, пракса у судовима, органима управе, адвокатским канцеларијама и бројним другим институцијама успјешно се спроводе на основу уговора које је закључио Правни факултет.

Уџбенике можете набавити у скриптарници односно **библиотеци**. Сву додатну литературу за писање семинарских радова, књиге и збирке правних прописа, можете да пронађете у нашој библиотеци. О библиотеци можете сазнати и на <https://www.pravni.ues.rs.ba/asocijacije/biblioteka>.

На факултету постоји **читаоница**, у којој је студентима осигуран миран и угодан простор за учење.

КАКО СЕ СТУДИРА – ВОДИЧ КРОЗ ОБАВЕЗЕ ЈЕДНОГ СТУДЕНТА –

КОМЕ МОГУ ДА СЕ ОБРАТИМ?

За сва статусна питања, издавање увјерења и др. можете се обратити **Студентској служби**.

За питања у вези са предметима, можете се обратити **предметним наставницима** (редовни професори, ванредни професори и доценти) и **сарадницима** (виши асистенти и асистенти), како током наставе, тако и на консултацијама. За информације о наставном особљу можете се упутити на <https://www.pravni.ues.rs.ba/o-fakultetu/nastavno-osoblje>.

КАКО ДА СЕ ПОНАШАМ НА ФАКУЛТЕТУ?

Универзитет и факултети чине посебну, **академску заједницу**, која има своје узусе, правила и обичаје. Сваки студент и запослени на факултету мора да се придржава **правила** која су наведена у:

Закону о Високом образовању

Статуту Универзитета у Источном Сарајеву

Статуту Правног факултета

Правилнику о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности студената Универзитета у Источном Сарајеву

Правилнику о студирању на првом циклусу студија

Кодексу професионалне етике на Универзитету у Источном Сарајеву

Сваки студент треба да се упозна са наведеним и другим правилима која су доступна на **интернет страницама** Универзитета у Источном Сарајеву (<http://www.ues.rs.ba>) и Правног факултета (<https://www.pravni.ues.rs.ba>).

Правни факултет има налоге и на Фејсбуку и Инстаграму (**@pravnifis**).

КАКО СЕ СТУДИРА – ВОДИЧ КРОЗ ОБАВЕЗЕ ЈЕДНОГ СТУДЕНТА –

СТУДЕНТСКИ РЈЕЧНИК

Студентски рјечник представља базу термина везаних за студирање, а њихово значење треба да буде познато сваком студенту. Овдје можете да пронађете неке основне термине и њихова објашњења.

Бруцош

Студент који је уписао прву годину одређених студија на факултету.

Бруцошијада

Бруцошијаде су журке за студенте организоване поводом уписа нових студената на факултет.

Додатак дипломи

Документ који се добија уз диплому и који садржи све детаље о студијама попут броја бодова за сваки предмет, имена професора, факултативне предмете и слично. Додатак дипломи је битан код запослења и мобилности студената.

ECTS

Скраћеница за Европски систем преноса бодова (ECTS). Односи се на болоњски процес и користи се при навођењу бодова студија или курсева који су спроведени по болоњи. (Примјер – 60 ECTS). Сваки предмет носи одређен број бодова.

Индекс

Индекс је студентска књижица која служи за унос бодова и оцјена са колоквијума и испита. У индекс се уписују и разни практични радови које студент обавља током студирања, као и семинарски радови. Осим тога, индекс вам може служити за остваривање разних попушта – од попушта на аутобуску карту, до попушта на карту за позориште или биоскоп и сл. Индекс треба чувати јер уколико га изгубите мораћете да купите други и да средите много папирологије да бисте уписали све оцјене које сте до тада добили.

КАКО СЕ СТУДИРА – ВОДИЧ КРОЗ ОБАВЕЗЕ ЈЕДНОГ СТУДЕНТА –

СТУДЕНТСКИ РЈЕЧНИК

Испит

Испит представља тест онога што сте научили током предавања. Може да се полаже писмено или усмено што је правило на Правном факултету. Сваки испит траје различито, у зависности од градива, начина полагања, и од професора. Ви бирате да ли полажете парцијално или у цијелости (вид. Парцијално полагање испита). На испит треба да понесете индекс, прибор за писање (искључиво хемијску оловку, не графитну), а уколико желите можете понијети и воду.

Колоквијум

Колоквијум је исто што и тест на неком предмету или курсу. Имате право да положите, а наставник је дужан да одржи, два ослобађајућа колоквијума из сваког предмета. Сваки ослобађајући колоквијум обухвата 25 % испитне материје. Колоквијуми се одржавају током наставе, у терминима које предметни наставник одреди, а одобри декан. Могу бити усмени или писмени.

Концепт

Концепт можете да пишете на испиту када извучете питање. Он првенствено служи да вама помогне при одговарању и да се лакше организујете тако да ништа не заборавите, а неки професори траже да виде концепт када га напишете и утиче на оцјену. Тако он може да варира од теза до опширног објашњавања одређених ставки.

Консултације

Консултације су вријеме када студенти могу, ван предавања, да питају професоре или асистенте све што им није јасно у вези са предметом који они држе, или питања у вези са семинарским радовима и сл. Сваки професор и асистент је у обавези да држи консултације, и оне су углавном у одређеном термину сваке недјеље. Такође треба имати у виду да већина професора не држи консултације у испитном року, па зато треба унапријед проћи кроз градиво и припремити сва питања.

КАКО СЕ СТУДИРА – ВОДИЧ КРОЗ ОБАВЕЗЕ ЈЕДНОГ СТУДЕНТА –

СТУДЕНТСКИ РЈЕЧНИК

Нострификација

Процес по ком се одређена диплома изједначава са дипломом неке стране земље, односно универзитета одређене земље. Један дио нострификације је и превођење дипломе на одређени језик, што се врши код овлашћеног судског тумача.

Оцјена

На факултету се оцјењивање разликује од оног у средњој школи. Оцјене се крећу од 5 до 10, гдје пет није пролазна оцјена, већ шест, и према болоњи треба да остварите 51 бод за шестицу.

Парцијално полагање испита

Студент испит полаже парцијално, а у цијелости само када тако сам одлучи. Студент пријављује испит у цијелости, а приликом изласка на испит изјављује да ли испит полаже у цијелости или парцијално. Испитна материја за парцијални испит одговара по броју бодова и обиму ослобађајућем колоквијуму

Предавања

Предавања су слична часовима у средњој школи, с тим што углавном трају три или четири школска часа и што се на градиву доста брже ради. Уколико редовно прелазите градиво са предавања, свако сљедеће ће вам бити много лакше да пратите.

Предиспитне обавезе

Код већине предмета ћете имати предиспитне обавезе. Код неких ће то бити полагање колоквијума, а код других да сте присуствовали предавањима и вјежбама одређен број пута, што вам професор и асистент потврђују потписом у индекс – без кога не можете изаћи на испит.

КАКО СЕ СТУДИРА

– ВОДИЧ КРОЗ ОБАВЕЗЕ ЈЕДНОГ СТУДЕНТА –

СТУДЕНТСКИ РЈЕЧНИК

Предрок

Предрокови нису обавезни, и зависе искључиво од професора. Неки професори желе да изађу у сусрет студентима и дају им могућност да полажу испит прије званичног датума. За разлику од испитивања у предроку, који није обавезан, сваки професор дужан је да пружи прилику студентима да полажу ослобађајуће колоквијуме током трајања наставе.

Просјек

Просјек се на факултету рачуна тако што се збир свих оцјена подијели са бројем положених испита. Просјек вам може значити за добијање стипендије или кредита, а у одређеним случајевима и за упис на мастер студије.

Семестар

Исто што и полугодиште у средњој школи. Једна студијска година најчешће има два семестра. Сваки семестар има посебне предмете, а у неким случајевима један предмет траје два семестра.

Студентска пракса

Студентска пракса обухвата практични рад и стручну праксу, којима се развијају знања, вјештине и компетенције студената. Праксу организује Факултет кроз сарадњу са бројним органима власти и привредним субјектима, захваљујући чему студенти могу лакше да се запосле по окончању студија. Студенти могу и сами да иницирају праксу током студија, нпр. у адвокатским канцеларијама и сл.

Услов

Услов је број ECTS бодова који морате да скупите да бисте уписали наредну годину, а скупљате их тако што полажете предмете.

Вјежбе

За разлику од предавања које држе професори, вјежбе су практични дио наставе и најчешће их држе асистенти. На вјежбама је фокус на активности студента и учешћу у настави. Вјежбе су корисне зато што вам могу пружити додатна објашњења за ствари које вам нису јасне, и омогућују вам да кроз праксу примијените оно што сте научили на предавањима.

ЖЕЛИМО ВАМ УСПЈЕХ У СТУДИРАЊУ НА НАШЕМ
И ВАШЕМ ФАКУЛТЕТУ И СТИЦАЊУ ДИПЛОМЕ
ДИПЛОМИРАНОГ ПРАВНИКА.

СРЕЋНО!

*НАСТАВНИЦИ, САРАДНИЦИ И СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА!*